

Historie

Store Nørgaard: Fra enggård til fattiggård og dyrskueplads

Engen ved Kirkeå og i baggrunden Store Nørgaard omkring 1920, set fra sydvest. Åbent landskab, ellers ingen huse. I dag vidner gadenavnet St. Nørgårdsvej om gården, der lå mellem Fredensgade og Solvænget.

Kirkeå med engen langs åen i 1955, set fra sydøst. Store Nørgaard ses i forgrunden, mens byen vokser i baggrunden. Fredensgade går på tværs gennem billedet bag Store Nørgaard.

I 1871 købte Skjern Sogn Store Nørgaard. Sognerådet holdt sine møder her, og gården blev indrettet til fattiggård.

Også andre kommunale bygninger blev opført i området: Kirkeskolen i 1905 (til erstatning for den gamle skole ved kirken), plejehjemmet Enghaven i 1916. På et gammelt kort ser man desuden et jordemoderhus placeret i nærheden. Senere mistede området betydning: Nogle af institutionerne rykkede op i stationsbyen, og sognerådet flyttede til Finderupsvej.

Nørgaard fungerer helt op i 40'erne som en slags asyl for udviklingshæmmede, men i 1959 nedrives gården, og området bliver byens dyrskueplads.

Brødremenigheden i Skjern

I slutningen af 1780'erne fik Brødremenigheden i Christiansfeld, Herrnhuterne, øje på Skjern, sikkert på grund af byens centrale placering. En missionær blev sendt til byen, og han købte et stykke jord tæt ved St. Nørgaard, hvor der blev bygget både beboelseshus og forsamlingshus, egnens første missionshus. Herfra drev forskellige missionærer deres virksomhed i Vestjylland frem til 1846, hvor herredsfogeden fik missionen stoppet. Efter at have været brugt først til udlejning og senere som kornlade blev bygningen revet ned i 1860'erne.

Frugtplantager i Byengen

Som det fremgår af kortet fra 1953 på anden planche, var der tidligere to frugtplantager i den østlige ende af Fuglekvarteret. Den ene var ejet af Jacobi Nielsen, som boede på Åvangen og også der havde et haveanlæg. Den anden var ejet af bagermester, senere chauffør, Chr. Sunesen, som boede i det røde hus på hjørnet af Enghavevej og Falkevej.

I det hele taget var der bag de fleste byhuse haveanlæg med frugttræer. For eksempel blev der tidligt i 1900-tallet plantet et pæretræ af den sjældne sort grøn taffelpære i haven bag det tidligere lægehus på Bredgade 22 - og det står der stadig.